

Reisverslag oktober 2016

Dinsdag 4 oktober

Na een lange vermoeide vlucht zijn we dinsdag 4 oktober aangekomen in Cebu. We werden verwelkomd door een regenbui en niet door de chauffeur die ons zou komen ophalen. Dus het bellen kon beginnen. Uiteindelijk arriveerde de chauffeur en gingen we naar het kantoor van de broker, waar we te horen kregen dat beide containers tegelijk aangekomen waren. Oftewel er moest gelijk een andere planning gemaakt worden. Afsproken is dat as vrijdag de zogenaamde 2^e container afgeleverd gaat worden in Ormoc en dat de 1^e container met de ziekenhuisbedden as maandag in Palo afgeleverd wordt. Daarna met een sneltreinvaart naar de boot, zodat we op tijd de oversteek naar Ormoc konden gaan maken. De tocht verliep op een paar schommelingen na soepel (kunnen er ook meer zijn, want we hebben een paar stukken overgeslagen). In het hotel was Deborah al aanwezig en kon de planning voor de komende dagen aangepast en doorgenomen worden. Na het avondeten waren we blij dat we eindelijk konden gaan slapen.

Na het ontbijt is Bas naar de bank geweest en zijn we in het hotel verhuisd naar een lagere verdieping zodat we ook internet op de kamer hebben. Vandaag zijn we met een privé chauffeur naar Sambuwalan gegaan. Als eerste bezochten we de lagere school en daar zijn afspraken gemaakt over hoe de schoolartikelen en banken/stoelen en kasten vanuit de container naar de school gebracht kunnen worden. De brug is namelijk van die toestand, dat we zelfs uit de auto zijn gestapt en de auto zonder passagiers erover heen gereden is en wij te voet er achteraan. Dus alle spullen moeten over de brug gedragen worden. Als het goed is, staan er zaterdagochtend ouders die mee zullen helpen met sjouwen. Hierna zijn we bij Bebot (beheerder van "ons" gebouw) langs geweest en konden zien dat de eerste groenteplanten al in de grond zaten. Echter zal er een omheining gemaakt moeten worden, anders zullen de kippen en andere dieren de groente opeten en die zullen wellicht gevolgd worden door een aantal homo sapiens. Positief was dat naast de tuin, de rijstvelden er goed bijstaan en dat er volgende week begonnen wordt met de eerste oogst. Ook de keermuur is gemaakt en doet zijn werk. Helaas is de eerste opbrengst van de kokosnoten erg slecht. De planten groeien niet goed, dus daar moet naar een oorzaak gekeken worden. Gelukkig hebben we, na een bezoek aan sir William (hoofd middelbare school in Villaba) een contact gekregen met iemand die afgestudeerd is in landbouwkunde en die morgen even langskomt om hier een oogje op te werpen. Helaas troffen we dr. De Lara (directrice ziekenhuis Ormoc) niet aan in het ziekenhuis in Ormoc, dus die staat ook voor morgen op het programma.

Als extraatje hebben we voor jullie een snelcursus verkeersregels in de Filipijnen. Het allerbelangrijkste is om te weten waar je claxon zit en dat alleen stoplichten aangeven of je wel of niet moet stoppen. Voor de rest wordt er alles geregeld met getoeter. Toetert er een auto dan betekent dit dat je als tuk-tuk-chauffeur of brommerrijder aan de kant moet gaan anders word je gewoon omver gereden. Voetgangers langs de kant van de weg dienen bij het gehoor van de toeter weg te springen anders missen ze de nodige tenen. Zelfs de kippen, honden, kalkoenen en geiten zijn getraind in het geluid van de claxon. Kortom als autobestuurder toeter je als je ergens voorbij wilt rijden, als je naast een ingehaald voertuig bent om mogelijke andere weggebruikers die daar voor zitten ervoor te waarschuwen dat jij er aan komt. Bij elke onoverzichtelijke bocht en elke mogelijke situatie waarbij er maar iemand op de gedachte kan komen om over te steken, wordt de claxon vrolijk ingedrukt. Bij files of drukkere verkeerssituaties is het zo dat een éénbaansweg gebruikt wordt door minimaal 2 voertuigen. De regel (of is het gewoonte) is dat je hierbij bumper aan bumper rijdt anders komt er een mede-weggenoot op het idee, dat hij hier nog tussen kan komen. Alle gaatjes, dus ook aan de zijkanten moet hermetisch gesloten worden anders wurmen de nodige brommers zich hiertussen. Deze brommersbestuurders beschikken allen over de aantekening balanceren op je

brommer bij hun brommercertificaat. En voor de rest mag je als bestuurder absoluut niet knippen met je ogen, anders zit je in die fractie van een seconde ergens tegenaan. Andere mogelijke regels zullen wij, indien wij die tegenkomen, binnenkort ook nog wel vermelden.

Donderdag 6 oktober

Bankzaken: Voorgaande jaren is er al vaker iets gezegd over het wel en wee met de banken hier in de Filipijnen. Vandaag donderdag hebben we weer een staaltje 'vakmanschap' meegemaakt... Het begon al goed toen Bas in de vroege ochtend even naar de geldautomaat ging om contant geld op te halen. Zijn kaart werd ingeslikt en hij kreeg de mededeling dat de kaart verouderd was en dus ingenomen werd. Dit akkefietje gooide dus de dagplanning in de war, want er moest gewacht worden tot het 9 uur was om binnen bij de bank om opheldering te vragen. Bij deze bank loopt een pesorekening, zodat er hier in de Filipijnen altijd Filipijns geld opgenomen kan worden zonder extra kosten te hebben. Zo'n rekening is alleen mogelijk als er ook een Filipijn als begunstigde op de rekening staat. En daar zit nu het probleem, naast het feit dat de kaart en dus de rekening te min gebruikt wordt (het is nl al een jaar geleden dat Bas hier was). De Filipijnse begunstigde is niet meer actief voor de stichting. Onder een vriendelijke lach met vuurspugende ogen van de bankdirectrice kreeg Bas contant geld mee en het dringende verzoek om eerst de papierzaken in orde te maken anders krijgt hij geen geld meer van deze rekening. Dus dit wordt nog vervolgd. Naast deze bankrekening is er nog een bankrekening bij een andere bank, waarover de stichting en Deborah kan beschikken om diverse zaken hier in de Filipijnen te kunnen betalen. Hiervoor moest ook het nodige geregeld worden aan papierzaken en dat heeft hij s middags gedaan met Deborah. Hoewel het hier wat soepeler verliep, waren er toch wel zo'n 50 handtekeningen van Bas nodig op de diverse papieren eer alles afgehandeld werd. Met een lamme hand van het schrijven kwam hij weer opgelucht aan in het hotel.

Tussen de bankperikelen door zijn we weer naar Sambuwalan gegaan. Ditmaal met een minibusje. De heenreis verliep soepel, maar door het gedoe met de bank konden we door tijdgebrek niet meer vanaf de hoofdweg in Cassill-ion naar Sambuwalan lopen, dus werden 2 brommers gecharterd die ons naar Bebot zouden brengen. Dit was gelukkig een vruchtbaar bezoek. Sir William kwam er ook aan met de landbouwdeskundige(zijn zwager), die zou helpen met de tuin en die Bebot het nodige zou leren omtrent het tuinieren. Hij overzag de situatie al gauw en gaf al enkele tips waarmee gelijk aan de slag gegaan kon worden. Ook met betrekking tot de slechte oogst van de kokosnoten had hij tips, die in praktijk genomen worden. Dat dit betekent dat er een draagbare sproeier gekocht moet worden is bijzaak (ahum). Ook is afgesproken dat Debbie naar een tweede tuinman op zoek gaat, zodat Bebot er niet alleen voorstaat en er altijd iemand is, waarop teruggevallen kan worden. De terugreis verliep ook soepel, alleen zaten we nu wat op elkaar gepakt. In plaats van 10 passagiers moesten de zitplaatsen gedeeld worden met 19 volwassenen en 2 kinderen.

's Avonds kregen we het bericht dat de container vrijdag al 's ochtends vroeg in Ormoc zou aankomen, dus er moest nog even het een en ander geregeld worden dat er in het ziekenhuis in Ormoc mensen staan om te helpen met het uitladen van de materialen die daar naar toe moeten en dat de groep ouders in Sambuwalan klaar staan voor het overbrengen van de schoolspullen. Voor ons betekent dit dat er om 5 uur een wekkertje afgaat, dus we gaan snel slapen.

Vrijdag 7 oktober

Om 5 uur ging de wekker al af, want om 6 uur zou de container in Ormoc aankomen en dus rond 7 uur bij het ziekenhuis in Ormoc aankomen. Dr. De Lara (directrice ziekenhuis Ormoc) zou transport voor ons regelen, dus werden we in stijl door een ambulance opgehaald. Inmiddels hadden we al begrepen dat het schip met de container niet gisteravond vertrokken was, maar pas vanochtend om

5 uur. Dus als het mee zou zitten dan was de vrachtwagen rond 10-en bij het ziekenhuis. Maar natuurlijk zat het niet mee en kwam de vrachtwagen rond 1-en aan. In de tussentijd hebben we een uitvoerige rondleiding door het staatsziekenhuis gekregen. We gingen zelfs de operatiekamer binnen waar ze op elk moment met een keizersnee wilde beginnen. (neem maar foto's!) Zou in Nederland nooit gebeuren en ook niet dat er een huiskat is op de baby/kinderafdeling. Onder het mom, zo gaat dat hier gaan we gewoon verder. Het ziekenhuis is eigenlijk berekend op zo'n 100 patiënten per dag, maar in werkelijkheid komen er gemiddeld 180 per dag, waarvan de ruime meerderheid bestaat uit vrouwen die moeten bevallen of net bevallen zijn. Oktober tot en met december schijnen de topmaanden van het aantal bevallingen te zijn, dus het gemiddelde van 11 geboren baby's per dag van september zal zeker overschreden worden. Het overgrote gedeelte van het ziekenhuis is dan ook bezaaid met zwangere vrouwen en pasgeboren baby's met hun moeders, die letterlijk op de gang liggen bij te komen of te voeden of in elk vrij hoekje gepropt worden al dan niet op een fatsoenlijk bed. Een gevolg hiervan is, is dat er structureel een medicijn tekort is doordat ze maar een levering krijgen op basis van hun bedden capaciteit, maar op dat gebied is er nu een samenwerking met een privé kliniek, waar men 2x per dag de benodigde extra medicijnen kan ophalen. Gelukkig ziet het er naar uit dat binnenkort geen tekort meer aan medicijnen is, omdat er via een eigen leverancier gewerkt gaat worden. Al rondlopend herkende Bas in ieder geval de nodige bedden, tafels en andere materialen, die al eerder aan het ziekenhuis gedoneerd werden en zagen we ook welke materialen nog zeer goed van pas zouden komen. Het ziekenhuis is nog steeds in renovatie en als dit gedaan is, is de hoop dat men over meer artsen en verpleegkundigen en bedden kan beschikken zodat iedereen de juiste behandeling krijgt, die nodig is.

Het uitladen van het eerste gedeelte van de container ging in eerste instantie niet zo vlotjes. De helpende handjes bleven op elkaar, maar toen Bas en Monique samen gingen sjouwen, schoten diverse mannen te hulp. De matrassen, de gehoorcabine en de bureau/vergadertafel werden dankbaar in ontvangst genomen, waarna de container weer op slot ging om door te rijden naar Sambuwalan waar de rest gelost zou worden. (met ons in de ambulance in de achtervolging). Ondertussen werden we al getraakteerd op regendruppels, dus als dit ook zo zou zijn in Cassill-ion waar we op de grote weg bij de splitsing naar Sambuwalan de rest zouden lossen, dan zou het dikke pret worden. Gelukkig waren de weersgoden met ons en stond het zonnetje strak aan de hemel. De opgetrommelde sjouwploeg stond al sinds de ochtend te wachten en gingen gelijk aan de slag. De sjouwploeg bestond uit 2 groepen, nl ouders van de school die alle schoolspullen lopend over de brug zouden brengen en 7 mannen, die voor het gebouw aanwezig waren. Bas en 3 mannen gingen de container in en onder het luide geroep van school of building kwam wel iemand naar voren die of richting de brug ging lopen of de donaties voor het gebouw eerst aan de kant van de weg parkeerden. Dit was nodig omdat er 1 auto gehuurd was door/voor de school, die eerst hun spullen op en neer zou rijden, want de school ligt verder in het dorp dan het gebouw van de stichting. Het uitladen van de container en de rij mensen met tafeltjes en stoelen op hun kop trok de nodige bekijks van de passerende voertuigen en andere nieuwsgierigen. Ondertussen brachten de mannen ook de zwaardere spullen naar de brug, omdat dit voor de moeders niet te doen was. Doordat er ook nog donaties in zaten voor de technische school, het ziekenhuis in Palo en nog voor het ziekenhuis in Ormoc (die we 's ochtends niet konden uitladen omdat die voor in de container lagen) kwamen er her en der stapels met dozen te staan. Langzamerhand werd het donkerder en donkerder. Dus met het licht van voorbij rijdende auto's en af en toe een behulpzame brommer konden we de hele container legen. De donaties die langs de weg stonden werden bedekt met zeil en Bebot zou dit vannacht met zijn leven gaan bewaken. Ondertussen bleven de ouders nog op en neer lopen en de chauffeur heeft nog menig ritje in het donker op het slingerpaadje naar de school gemaakt. Bas en Monique gingen moe en bezweet met de minibus weer terug naar Ormoc de laatste resten uit de

container te lossen die voor het ziekenhuis bestemd waren. Toen naar het hotel en na de douche zaten we om uur 'avonds aan het diner.

Zaterdag 8 oktober

Aangezien de minibusjes in het weekend niet zo vroeg vertrekken, werden we bij aankomst getraakteerd op het feit dat de mannen-sjouwploeg al alles over de brug gebracht had. Nu moest er nog onderhandeld worden met de chauffeur over de prijs, want die had dus gisteravond nog de nodige ritjes moeten maken en dat zat niet in de prijs inbegrepen en de school sputterde tegen wat hun moesten deze kosten betalen. Maar daarover heeft Bas nog een dringend en duidelijk gesprek met de schooldirectrice van de week. De dozen met de kleding, speelgoed en tuingereedschap waren al naar het gebouw gebracht door enkele behulpzame brommertaxi's die dit gratis overgebracht hebben. Dus Deborah, Adette en haar dochters, oma en Monique gingen de kleding sorteren, nadat Bas de overgebrachte dozen gecheckt had of er niet toevallig eentje een andere bestemming nodig moest krijgen. En de sjouwploeg zorgde ervoor dat alles met de chauffeur overgebracht werd. Nadat alle kleding gesorteerd werd werden er pakketjes gemaakt bestaande uit broek of rok, t-shirts, die op een later tijdstip onder de bewoners verdeeld zullen worden. Het speelgoed en knuffels kreeg de bestemming kerstcadeautjes. Ondanks de hitte en dat iedereen drijfnat was van de zweet werd er efficiënt doorgewerkt en kon Bas zelfs even een dutje doen. Na nog de nodige besprekingen over de planning voor de komende dagen, gingen we met de minibus weer terug naar Ormoc. In Ormoc plensde het intussen zo hard, dat we zelfs voor het kleine stukje van de busterminal naar het hotel de poncho's nodig hadden. Helaas bleek dit ging verfrissing te zijn, want een muur van hitte kwam je tegemoet. Morgen wordt het een rustdag met alleen wat computer en papierwerk (hopen we).

Note.

Nu is het zondag en begon al met de mededeling dat de tweede container later aankomt. Het is hier heel moeilijk om containers met de boot over te krijgen Er is bootcapaciteit tekort

Zondag 9 oktober

Vandaag zou een rustdag moeten worden, maar rustig was het niet echt in die zin. Ten eerst begon er een karaoke sessie naast het hotel. Met luidsprekers op vol volume en menige Filipijn die wat noten mist, is het niet echt lekker slapen gaan. Toen ze eindelijk stopten, was het relatief rustig op straat. (Onze kamer ligt aan de straatzijde met uitkijk op de haven.) Rond 5 uur 's ochtends begon plots een mens te blèren door een microfoon met een opzweepend muziekje erbij. Dit bleek dus een warming up voor een of andere loopwedstrijd te zijn. Helaas hebben ze hier een warming up nodig van 1 uur. Dus ons uitslapen werd danig verstoord.

Vandaag zouden we alleen wat computerwerk doen en verder relaxen, want alles zou al geregeld zijn voor morgen, maar zoals gisteravond al bleek, komt de container een dagje later aan. Dat dagje later is inmiddels al anderhalf dagje later geworden, want de vrachtwagen die de container vervoert, vertrekt vanavond pas uit Ormoc richting Cebu met de boot. Het blijkt nu dat de broker maar 1 vrachtwagen heeft en dat er niet eerder plek voor de wagen was op een boot. Dus na een dagje van appen, sms-en, bellen en internetten om afspraken te verzetten en nieuwe te maken, hopen we morgenochtend de bureaus in het ziekenhuis van Ormoc in elkaar te kunnen gaan zetten en wachten we nog de nodige reacties af om de middag efficiënt te kunnen invullen.

Daar was ook nog iets met een lift, maar dat mag ik van Bas niet vermelden.....(dat ga je krijgen als je met kinderen op stap gaat en je maakt een vergissing om op een verkeerde verdieping te drukken. Daar wordt dan gelijk op de vingers getikt met een hoop fun. Dit was een noot van bas)

Maandag 10 oktober

Vanochtend zijn we met de tuk-tuk (dat is een motortaxi het gebruikelijke vervoer hier)naar het ziekenhuis in Ormoc gegaan om daar 1 van de bureaus in elkaar te zetten. Hiervoor moesten we in het kantoor van dr. De Lara zijn, die zelf niet aanwezig. M.a.w. we konden gewoon ons gang gaan, zonder pottenkijkers en In het kantoor stonden de onderdelen van 2 grote bureaus, 1 computertafel en nog een grote vergadertafel, dus het was zaak om eerst uit te zoeken wat bij wat hoorden en daar een veilige plek voor te vinden, zodat we de hele vloerruimte konden gebruiken voor het in elkaar zetten van het gewenste bureau. Dit verliep eigenlijk vlotjes, dus hadden we nog tijd over in de ochtend. Het handigste zou zijn om het computerbureau naar middelbare school van Tumamak te brengen, maar ja hoe komt dat daar. Ach, dan leen je toch gewoon de ambulance. Dus zo gezegd, zo gedaan. Het was bij de school even een bekijks omdat daar een ambulance kwam aanrijden, maar ach dat zijn we inmiddels al wel gewend. Die 2 blanken vallen toch overal op. Op de terugweg werden we overvallen door een fikse regenbui, dus de chauffeur maar beleefd gevraagd om ons bij het hotel af te leveren. Na de lunch zijn we wat rondgelopen in Ormoc en nu zitten we inmiddels al weer in het restaurant van het hotel om het verloren vocht bij te vullen en dadelijk te gaan eten. Morgen zullen we eerst naar de bank gaan om de papieren in te leveren en dan door naar Palo met ons drieën, want Deborah gaat mee. We hopen dat de container op tijd aankomt, zodat we die nog kun

Note. In deel 1 en twee is een fout geslopen Daar stond div. malen sambuwalan maar die moet zijn Sambulawan.

Dinsdag 11 oktober.

Et zou de dag worden van de PNB bank en de container.

Nou de bank was een heel ander verhaal dan verleden week

Banken gaan hier om 9 uur open en dan staat er een hele horde mensen voor de deur

Bas kwam daar 3 minuten voor negen aanlopen en tegelijk kwam de manager aan bij de bank en ging door een zijdeur naar binnen, Maar liep binnen gelijk naar de voordeur en liet de bewaker de deur openen en mij naar binnen halen. Bas begon al vreemde dingen te vermoeden maar of die het gouden kalf binnen had gebracht zo charmant en aardig. Gelijk nam ze het formulier en Bas moest nog even wat corrigeren en toen was het klaar . Die stond om 5 over negen weer buiten met een nieuw formulier voor Karen. Maar laten maar niet de huid verkopen voor de beer geschoten is want hier alles. Ieder geval zijn Karen en Bas op 24 oktober om 9 uur uitgenodigd om even het formulier van Karen aan te nemen.

En toen werden we verrast door een sms-je met de mededeling, dat de container al onderweg was naar Palo. Onze laatste gegevens vermeldde nog een aankomst laat in de middag, dus gelijk maar Dr. Absin (directrice ziekenhuis Palo) gevraagd of de ambulance (ja we rijden weer in stijl) ons eerder kon komen ophalen dan de afgesproken tijd van 11:00 uur. Toen de ambulance aankwam, zijn we eerst naar het ziekenhuis van Ormoc gereden om daar nog een bureau en een palletwagen op te halen en toen door naar Palo, want de container was al gearriveerd bij het ziekenhuis in Palo.

De reis naar Palo is een mooie route die slingerend door de heuvels gaat. Zo goed en zo kwaad als het ging heb ik geprobeerd om foto's te maken, want we gingen geregeld met een bloedvaart door

de straten, waar de nodige wegwerkzaamheden waren. In ieder geval is duidelijk geworden dat de ambulances hier geen sirene nodig hebben, want de claxon werd veelvuldig gebruikt. En ging men niet opzij, dan werd men heel 'vriendelijk' aangekeken door de chauffeur. Zelfs Bas die achter in de ambulance een tukje deed, werd wakker van al dat getoeter, vooral toen we een chauffeur wilden waarschuwen die zijn lading van frisdrankflesjes begon te verliezen. Een staaltje Filipijns gemak zagen we ook in de heuvels. Een vrachtwagen had panne gekregen, dus dan laat je de lading gewoon midden op de weg staan....

Rond 13:15 uur kwamen we aan in het ziekenhuis. Na eerst een verplichte korte lunch gingen we kijken hoe we het lossen van de container het beste konden doen en waar alle matrassen en bedden naar toe gebracht moesten worden. En toen kwamen we er achter dat de containerboot slecht weer gehad moest hebben want daar de meeste bedden wel op elkaar stonden maar beslist niet zoals wij ze er in gezet hebben. Ook nu bleek dat de vrachtwagen met de container te hoog was, dus het werd weer sjouwwerk. En aangezien het de afgelopen dagen flink geregend had was het pad een grote modderpoel. Maar gelukkig stond de sjouwploeg klaar, die wel raad weten hoe te lopen met zware bedden op glibberige grond. De vraag was eerst hoe we de opgestapelde en deels uit elkaar gehaalde bedden het beste uit de container moesten halen. Met de tractor met vorkliftarmen leek ons niet echt een veilige optie, want als hij die armen niet gelijk kon houden, dan zouden zo 6 bedden de straat op donderen. Dus zouden de bedden per stuk uit de container gehaald worden. Maar eerst werden de matrassen gelost in een opbergruimte bij de keuken. Voor de bedden moest al gauw een andere ruimte gezocht worden. Die werden naar de andere kant van de keuken gebracht en naar het nieuwe gebouw. Een ziekenhuis krijgt hier met redelijk gemak een nieuw gebouw, maar de inrichting is weer een totaal ander verhaal. Met de 58 bedden, die we komen brengen kunnen we gelijk alle kamers van bedden voorzien. Het lossen en wegbrengen van de bedden kostte veel tijd en er kwam al gauw een donkere lucht aan. Zoals we vermoedden, begon het flink te regenen en was het voor de mannen niet meer te doen om helemaal naar het nieuwe gebouw te lopen met de zware bedden. Die werden dus maar onder het afdak van een ander ziekenhuisgebouw langs de weg neergezet, zodat ze veilig zijn voor de regen. Toen de container eindelijk leeg was, was het al lang donker en was iedereen nat van de regen en/of zweet. Er is hier vandaag hard gewerkt en wij waren blij dat we naar een hotel gebracht werden, waar we rustig kunnen zitten en eten.

De ogen vallen al dicht; tijd om te gaan slapen, want morgen moet er nog heel wat uitgezocht worden eer we de bedden in elkaar kunnen gaan zetten.

Woensdag 12 oktober

Na een goede nachtrust en een ontbijtje was het wachten op de chauffeur die ons zou komen ophalen voor het korte ritje naar het ziekenhuis in Palo. In de auto bleek dat er enige verwarring was over de lengte van ons verblijf in Palo. Dr. Absin ging ervan uit dat we 3 dagen zouden blijven, terwijl ons plan is vandaag terug te gaan naar Ormoc, omdat we morgen bij het voedselprogramma in Sambulawan willen zijn. Het belangrijkste voor vandaag was om alle bedden in het nieuwe gebouw te krijgen en elk bed te voorzien van de 2 kopstukken en de beide zijkanten. Maar eerst hebben we nog even 2 bureautafels in elkaar gezet om de wachttijd efficiënt te kunnen gebruiken.

In alle grote kamers lagen inmiddels 5 bedden, maar de bijbehorende bedonderdelen lagen verspreid opgestapeld in de gang en in 2 kamers. Het was zaak om zo snel mogelijk orde in deze chaos te brengen. Dus eerst de nummers van alle bedden nalopen en deze nogmaals duidelijk en zichtbaar vermelden. De nummers van de betreffende bedden in 1 kamer bij de ingang te vermelden, zodat er niet telkens op het bed gekeken hoefde te worden. En toen was het een kwestie van de nummers op de zijplanken op te roepen en te zoeken naar het bijpassende bed. Gelukkig was de sjouwploeg weer aanwezig, die naast alle bedden verplaatsen ook de latten en kopstukken zo veel mogelijk naar het

juiste bed bracht. In het begin was het een georganiseerd rommeltje, maar langzamerhand kwam er de vaart erin en had de sjouwploeg ons systeem door, waardoor het allemaal vrij soepel verliep. Het geroep door de gangen van de bednummers ontaarden al snel in een lachend bingo-geroep als iets kloppend was. En met een lach op ieders gezicht is het prettiger werken waardoor de hitte wat minder leek dan het in werkelijkheid was. Na een korte lunchpauze was het nog even puzzelen om de laatste bedden van hun onderdelen te voorzien want de nummering bleek niet bij alle bedden duidelijk te zijn. Maar uiteindelijk heeft elke bed de benodigde onderdelen om in elkaar gezet te kunnen worden. Helaas zijn tijdens het transport en het in- en uitladen uit de container enkele bedden wat beschadigd, maar daarover zal Bas zich volgende week nog max. 3 dagen buigen, als hij een weekje alleen is in de Filipijnen. (Monique vliegt zondag terug naar Nederland) Dan zal hij ook de bedden in elkaar gaan zetten en hij hoopt dat de mannen die hierbij meehelpten het ook weer snel door krijgen hoe ze dit moeten doen, zodat ook deze operatie vlotjes kan verlopen. En hier hebben we alle vertrouwen in, bij deze mannen.

In de tussentijd hebben we ook nog de nodige afspraken gemaakt met dr. Absin en Deborah. Er staan namelijk nog dozen die bestemd zijn voor Villaba, Ormoc en Palompon. Dr. Absin zal zorgen dat deze op de plaats van bestemming komen. Daarnaast hebben we ook gesproken over de AED-opleider cursus (advance life support) voor Deborah. Dit wordt geregeld door het ministerie van gezondheid en de eerstvolgende cursus is pas in 2017. Dr. Absin zal ervoor zorgen dat Deborah op de deelnemerslijst komt, zodat zij in de toekomst de jaarlijkse herhalingscursus, die iedereen nodig heeft die de basiscursus AED gevolgd heeft, kan geven. In Palo zijn 2 medewerkers, die gecertificeerd zijn, dus voor dit jaar nog zullen zij de herhalingscursus geven in Palo en dan zullen de verpleegkundigen vanuit Villaba hiervoor ook uitgenodigd worden. Tevens is de planning voor as vrijdag met Deborah doorgenomen.

Tegen 4-en kwam de auto voorrijden en werden we, onder af en toe een regenspatje, teruggebracht na Ormoc. In het donker kwamen we aan bij ons hotel en zijn wij blij, dat we niet de chauffeur zijn, die op de onverlichte slingerwegen, met hier en daar een afzetting terug moet rijden naar Palo, wetende dat er mensen langs de weg lopen, iedere auto, die licht heeft met groot licht rijdt en menige brommer überhaupt geen licht heeft. Wij duiken na het avondeten in ieder geval ons bed in. Wij zijn kapoy (uitspraak: ka-poei) oftewel moe.

Donderdag 13 oktober

Vanochtend zijn we eerst op stap gegaan om boottickets te kopen voor Monique, die zondag weggaat en voor Karen, die volgende week aankomt (Monique zal het ticket in Nederland posten voor Karen zodat zij hier niet meer achteraan hoeft te gaan).

Inmiddels waren de donkere wolken zo zwaar geworden, dat ze openbarstten en een fikse regenbui veroorzaakte in Ormoc. Vandaag was er het voedingsprogramma op de lagere school van Sambulawan. We kregen het bericht dat het daar de hele nacht had geregend, dus even maar polsen of het wel doorging en wat nog belangrijker was of Sambulawan wel te bereiken was. Na een positief antwoord gingen we op pad met een minibus. Deze zat helemaal vol, dus nu maar hopen dat er niet nog meer passagiers onderweg bij zouden komen. We waren Ormoc nog niet uit of de ruitenwisser brak af. Dus de chauffeur zette die weer op zijn plek middels een dubbelgevouwen papiertje en vervolgde zijn weg in de regen. Natuurlijk houdt dit niet lang, dus na enige tijd floepte het papiertje eruit en lag de ruitenwisser weer ernaast. En wat doe je dan als het keihard regent.... Juist je rijdt gewoon verder en probeert tussen de druppels door te kijken. Het is allemaal goed gegaan, want we zijn heelhuids in Cassill-ion aangekomen en daar snorden we 2 brommers op, die ons naar de school moesten brengen. Maar eerst togen we ons in onze poncho's want we wilden niet als verzopen katten aankomen. De weg was op sommige plekken behoorlijk glad en de gedachten van 'als dit

maar goed gaat' vliegt meermaals door je hoofd. Ook de brug, die we de afgelopen dagen meerdere keren overgestoken zijn, zie je met de dag slechter worden. (De balken zie je op sommige plaatsen gewoon afbrokkelen.) Gelukkig willen de bestuurders net zo graag als wij heelhuids aankomen.

Bij de school aangekomen, was het één grote glibberpartij. Er is maar aan 1 kant een smal betonnen paadje, maar dat leidt helaas niet naar de klaslokalen, waar we een kijkje gingen nemen. Hier moet dus iets aan gedaan worden, dus heeft Bas gevraagd of Mevrouw Compra, de directrice, deze komende week wil uitzoeken wat het kost om een smal paadje naar elk lokaal te maken, beginnende vanaf de entreepoort van de school. De meeste gedoneerde spullen lagen nu tijdelijk opgeslagen in een klein gebouwtje, want het klaslokaal, dat opnieuw opgebouwd is (was verwoest door de typhoon Jolanda), wordt komend schooljaar in gebruik genomen. Alleen de grote, zware kasten moeten wel nog een keer nagekeken worden, want de schuifdeuren zijn waarschijnlijk door het verplaatsen van de container tot aan de school uit hun reling geschoven. Inmiddels werd de grote pan vanaf ons gebouw binnengebracht en was het tijd om het eten uit te delen. Dit ging eigenlijk heel geordend. Het eten bestond uit een soort stew van kip en groente. De bedoeling is dat de kinderen zelf rijst meenemen, maar het gros van de kinderen had niets bij zich, wat volgens Mevr. Compra komt doordat sommige ouders geen rijst (meer) hebben en ook omdat de kinderen, die dichtbij wonen eigenlijk in de middagpauze altijd naar huis gaan en dus geen eten bij zich hebben. Normaal zitten er 159 leerlingen op school, maar vandaag waren er beduidend minder aanwezig. De reden hiervoor is, dat door de hevige regenval de wegen voor de kinderen, die verder af wonen of in de lager gelegen gedeeltes van de heuvels, onbegaanbaar zijn.

Nadat alle kinderen eten gekregen hadden, zijn we meegelopen en geglibberd naar ons gebouw, waar een trotse Bebot aanwezig was. De rijstooft was uitzonderlijk goed dit keer en met een brede glimlach betaalde hij Bas de pacht voor de rijstvelden, alsmede ook de opbrengst van de kokosnoten en bananen. Na een lunch bestaande uit kip, witte rijst en een verse kokosnoot werd het weer tijd om naar Ormoc terug te gaan, want de lucht werd alweer behoorlijk donker. Bij de grote weg aangekomen, moesten we maar even wachten tot er een minibus voorbij kwam, die naar Ormoc ging. We waren blij, dat de bus niet volgepropt zat. Toch verliep de terugreis niet soepeltjes.... de bus had namelijk geen vering en geloof ons op die wegen, is dat geen pretje.

Bij terugkomst in Ormoc zijn we nog even snel een stevigere poncho en paraplu gaan kopen voor Bas. 's Avonds kwam dr. Fernandez (directrice ziekenhuis Palompon) ons nog bezoeken in het hotel, waar ze ons een update gaf over de huidige situatie van het ziekenhuis, dat we morgen gaan bekijken.

Vrijdag 14 oktober

Vannacht heeft het hier vreselijk hard geregend en ook vanochtend viel nog menig druppeltje. Voor vandaag hebben we een chauffeur met auto geregeld, want we gaan even langs bij 3 ziekenhuizen, Sambulawan en de middelbare school in Tumamak. Als we dit zouden doen per minivan, dan zouden we te veel tijd met wachten op een bus en het rijden kwijt zijn (en het is vele malen oncomfortabeler).

Ten eerste gingen we naar het ziekenhuis in Ormoc, waar we nog een vergadertafel in elkaar moesten zetten. Daarna stond Sambulawan op het programma, maar toen we bij Deborah's ouders/huis nog 2 dozen, die bestemd waren voor Tumamak, gingen ophalen, kregen we te horen, dat de weg naar Sambulawan te slecht begaanbaar was door de hevige regenbuien. We zouden misschien wel tot het gebouw kunnen komen, maar als het zou gaan regenen, dan zouden we vast komen te zitten op de terugweg. Dus dit risico gingen we niet lopen en werd Sambulawan geschrapt.

Verder naar Tumamak, waar we al opgewacht werden door sir William. Hier was een soort happening bezig waarbij de wiskunde resultaten van diverse leerlingen bekend werd gemaakt. We zijn hier niet naar gaan kijken, maar hebben de gebouwen van de technische school bekeken. Door de typhoon Jolanda was hier alles verwoest op de vloer na, maar sir William heeft niet stilgezeten en heeft met de materialen die hij teruggevonden heeft zo goed en zo kwaad als mogelijk een gebouwtje neergezet waarin provisorisch 3 lokalen zijn gemaakt waar de technieklessen gegeven kunnen worden. Het is echt een noodgebouwtje want het dak is gemaakt van teruggevonden golfplaten, die her en der gaatjes hebben en ook de zijkanten zijn allesbehalve waterproof. Sir William had het nodige nog op zijn wensenlijstje staan, maar de stichting kan niet aan alles voldoen, maar Bas houdt het wel in zijn achterhoofd. In het betonnen gebouw wordt hard gewerkt om de computerlokalen weer op te bouwen. (foto's volgen nog). Na de rondleiding hebben we nog even met de techniekleraar een gedoneerde computertafel in elkaar gezet en toen was het voor ons alweer de hoogste tijd om verder te gaan.

Een bezoek aan sir Carlitto (secretaris van de stichting) was het volgende programmapunt. Hier hebben we een lunch genuttigd en werd Bas even bijgepraat (en visa versa).

Na dit heerlijke bliksembezoek gingen we op pad naar het ziekenhuis in Palompon. Dr. Fernandez had gisteren al verteld dat er nog niet veel verbetering was in de toestand van het ziekenhuis na de verwoesting door Jolanda. Dit was ook nog duidelijk zichtbaar. Een helft van het ziekenhuis is afgesloten omdat het instortingsgevaar groot is. Het gedeelte wat gebruikt wordt is ook nog steeds niet in perfecte staat. Het dak bijvoorbeeld lekt en dat geldt ook voor de operatiekamer. Mede door de huidige staat is de bedden capaciteit teruggebracht ondanks dat er meer patiënten dan bedden zijn. Een steeds groter probleem waar ze hier mee te maken krijgen is het aantal tienermoeders. Dr. Fernandez gaat hiervoor een speciaal programma opzetten/starten qua voorlichting, begeleiding en het stimuleren van de jonge meiden om toch hun school af te maken. Hoe dit alles in een gat gegoten gaat worden, is nog een politiek gekonkel. Een stukje verder van het huidige ziekenhuis zijn ze een nieuwe vleugel voor dagbehandelingen aan het bouwen. En in plaats van om de behandelkamers als eerste te bouwen, staat er nu een conferentieruimte en een koffiekamer. Onbegrijpelijk.... maar ook dit is weer een gevolg van een politieke zaken die voor ons abracadabra zijn.

Tijd om het nog kleinere ziekenhuis in Villaba te gaan bekijken. Hier is een capaciteit van 10 bedden en ook hier word ik (Monique) niet vrolijk van. De verwoestingen door Jolanda zijn nog overal zichtbaar, de matrassen zijn aan het verpulveren, muren bladderen af, er zijn geen kinderbedden en de bedden hebben geen zijhekken, op de verlostafels wil je echt niet liggen, enz. enz. Tussen Villaba en Palompon bestaat er een samenwerking, zodat toch iedereen de medische hulp krijgt, die hij nodig heeft. Tijdens de rondleiding kreeg ik ook te horen, waarom er in alle ziekenhuizen zoveel bevallingen zijn. Het is sinds een aantal jaar in de Filipijnen bij de wet verboden om thuis te bevallen, omdat er zo'n hoog sterftecijfer was. Nu moet iedereen verplicht in een ziekenhuis of kraamkliniek bevallen, waar ze 24 uur verblijven, dat eventueel verlengd kan worden, mochten er problemen zijn.

De nodige (trieste) foto's verder, was het weer tijd om naar Ormoc terug te gaan, waar men in het hotel druk bezig is met het aanbrengen van de kerstversieringen. Het was ons al eerder opgevallen, dat er her en der al kerstmuziek uit de boxen schalden en dat de winkels enzo al deels in kerststemming zijn. Erg vroeg voor ons, maar in de Filipijnen schijnt men vanaf 1 september te beginnen met het langzaam aanbrengen van de kerstdecoraties.

We hopen dit verslag vandaag nog de deur uit te kunnen doen, maar er zijn wat problemen met de internetverbinding.

We gaan nu in ieder geval de binnenkant van onze ogen bekijken.

Zaterdag 15 oktober

Vanochtend begon een stevig windje te waaien, dus hielden we geregeld de veerboot in de gaten of die wel ging uitvaren. Monique vliegt morgen namelijk naar huis, maar zal toch eerst met de boot van Cebu moeten varen. Voor zover we kunnen beoordelen heeft Oceanjet (een van de maatschappijen) elke overtocht volgens planning gemaakt, dus dat moet morgen ook maar zo zijn.

Vandaag was het een rustige dag. Bas is op zoek gegaan naar speciale bouten en is zo waar geslaagd in de 5^e zaak. Daarna zijn we met de computer van Deborah en een gedoneerde scanner naar een computerzaak gegaan om te kijken of zij deze aan de gang kregen op haar computer, want hier was geen diskette bij. Haar computer heeft nog XP, waardoor het allemaal niet mogelijk was. De scanner gaat weer mee terug naar Nederland en kijken of we eventueel een betere computer kunnen opsnorren en dit dan in Nederland gelijk kunnen koppelen. Bas en Deborah zijn ook nog even naar de BDO bank geweest om te kijken of het bankpasje werkte. Dit bleek dus niet te werken en toen begon het gedonder. 3 Dames en een stapel papieren verder blijkt nu dat er geen 2 rekeningen zijn, maar 4. Hoe dat komt weet niemand en waarom er dan maar 3 nieuwe pasjes meegegeven worden, is ook een vraagteken. Dat wordt allemaal verder uitgezocht als Karen hier is. Nu kan Bas alleen maar bulderen van het lachen over dit mysterie.

Hierna is Bas weer naar een andere hardware zaak gegaan om te kijken wat de kosten van 5 nieuwe lasapparaten zijn, die op het wensenlijstje van sir William staan voor de middelbare technische school. Monique en Deborah zijn gaan shoppen, want er moet wel natuurlijk wat meegenomen worden naar Nederland. Daarna terug naar het hotel en nog wat zaken doorgesproken met Deborah, die maandag met Bas meegaat naar Palo.

Vanavond zouden we een etentje van dr. De Lara (ziekenhuis Ormoc) krijgen, maar daar hoorden we niets meer van tot plots haar chauffeur aankwam met een tasje vol Filipijnse specialiteiten voor Monique en met de mededeling dat ze niet kwam. Bas viel zo wat van zijn stoel. In al die jaren dat hij hier komt, heeft hij nog nooit een presentje van haar gehad. Daarom mocht hij als troost nog een drankje nemen. Normaal zijn de Filipijnen behoorlijk luidruchtig in het restaurant, maar vandaag waren wij de boosdoeners. We hebben heel wat gelachen door/over onze rare opmerkingen over hoe het hier aan toe gaat.

We vrezen echter dat we geen goede nachtrust zullen hebben, want er is weer een of ander feestje aan de gang in de straat. Al de hele dag staat er een podium met een giga geluidsinstallatie waarvan de volumeknop maar 1 stand kent, namelijk veel lawaai produceren, zodat iedereen het ook aan de andere kant van de stad kan verstaan.

Zo dit was het laatste verslag van mijn hand. Morgen ga ik onder begeleiding van Deborah's zus naar het vliegveld onder de noemer van veiligheid, maar volgens mij wil Bas zeker zijn dat ik het land verlaat. Hij krijgt nu, naar eigen zeggen, een weekje rust en dan komt Karen.

Maayong Gabi-i,

Monique

Deel 9 van reisverslag Filipijnen 2016.

Er is sinds het vorige verslag toch wel een en ander gebeurd hier sinds het laatste deel van onze verslagen. Allereerst de montage van de bedden. Ik had het nodige gereedschap meegenomen om alles op te bouwen maar gezien de schade die er aan veel bedden was had ik natuurlijk veel te weinig bij me.

Maar we hebben de Filipino's een aardig lesje in improviseren kunnen geven door middel balken, hout, touw, keggen en hamers en ook nog een lasapparaat. Nou na een paar dagen zwoegen en zweten hebben we alle bedden op een paar na die ze nu zelf doen in elkaar gekregen.

En het resultaat is dat we alle bedden op één na voor elkaar hebben, maar van één kregen we de motoren niet aan de praat. Ik heb alle gegevens bij me om thuis uit te vinden wat hier aan kan mankeren want alles heeft gewerkt voor dat het de container in ging. De verzorging in Palo was prima. Overdag werd voldoende gezorgd voor me zelfs te veel naar mijn zin want ik werd gebracht en gehaald van en naar het hotel en als ik 's morgens binnen kwam stonden er gelijk al twee dames klaar om te vragen wat voor ontbijt ik wilde hebben. Die waren teleurgesteld dat ik hun vertelde dat ik in het hotel al had ontbeten. Als ik naar de werkplek ging kreeg ik voldoende water mee en dat was geen luxe want de temperatuur was bovenmatig en dan riepen ze me om 10 uur al weer dat er weer wat te eten stond. Ik heb toen maar eens voorzichtig gevraagd of ik zo slecht uit zag. Maar ondanks de temperatuur is en werken zonder gereedschap is het allemaal prettig verlopen.

Nu moest er ook nog een testkast gemonteerd worden voor de oor specialist wat op zich zelf geen probleem is maar men had een plek uitgekozen waar dat volgens mij onmogelijk was. Dus dat is uitgesteld tot dat de geleerden in Palo het met elkaar eens zijn en dat het ook naar onze tevredenheid moet zijn.

Wat wel enigszins storend heeft gewerkt is het feit dat er weer een tyfoon aan kwam en die een dezer dagen de Filipijnen passeren in het begin van ja het kan Luzon zijn(het noordelijke eiland van de Filipijnen maar misschien buigt die af. Tot dat dinsdag nacht het Amerikaanse weerbureau in Hawaï waarschuwde dat het een supertyfoon werd. En dat die woensdag hier zou passeren. Dus werden in het noordelijke gedeelte alles in voorbereiding gebracht en in het midden gedeelte waar wij zitten alle veerboten stilgelegd. Nou dat is allemaal goed verlopen. Alleen was er hier toch een forse wind maar na een aantal uren werd dat al flink wat minder en is alles normaal gebleven hier.

Dat was Palo en ben ik woensdagavond weer terug gekeerd in Ormoc en werd ik verrast dat het vandaag donderdag 20 oktober een nationale feestdag is en dat alles gesloten is en ik dus een verplichte vrije dag heb. Niets aan te doen kan ik even bijkomen. En een opzetje maken hoe we de laatste week gaan invullen

Nog even op de extreme temperatuur hier. Ik zit in het restaurant van het hotel en daar het feestdag is ziet hier de upper ten van Ormoc allemaal te lunchen. Overdag is de internetverbinding in onze kamer slecht en hier in het restaurant werkt die over het algemeen wel en als die er mee stopt springt er weer een ober op een tafel om de stekker uit het stopcontact te halen om de router te resetten. Maar terugkomend op de temperatuur hier het is hier binnen ook warm maar ik zit hier rustig dit verslag te maken en iedereen heeft het heet zit te bewegen met waaiers en er zijn ook een aantal ventilators neergezet Dat is de eerste keer in al die jaren dat wij hier komen.

Dit wordt deel 10 van het reisverslag Filippijnen 2016

Het is enkele dagen geleden sinds het laatste verslag.

Het is nu maandagmorgen en gaan we vandaag naar de banken hier en naar het ziekenhuis in Villaba en de middelbare school. Als er dan nog tijd over is dan langs Deborah voor de financiën.

Donderdag de dag van het laatste verslag was hier een vrije dag. Vrijdag ben ik naar het ziekenhuis in Ormoc geweest om de hoorkast te monteren. Maar omdat daar toch een en ander verdwenen was ben ik daar de hele dag mee bezig geweest in de vorm van diverse ijzerzaken afstropen om de juiste bouten te krijgen maar aan het eind en ten koste van liters zweet is het allemaal gelukt en staat die keurig op zijn plek volgens de geleerden in het ziekenhuis.

Zaterdag stond Sambulawan op het menu en ben daar toen met het eerste busje naar toe gereden. Heel comfortabel want ik voorin gezet Het laatste eind met een motor fiets. Er is bij de mensen daar vooral bij Adeth en Bebot een grote angst voor een grondverschuiving achter het gebouw, vooral bij hevige regenval. Afgesproken dat we als Karen hier ook zou zijn gezamenlijk te bekijken wat voor oplossingen er zijn om dat gevaar te bedwingen. Afgesproken dat we zondag samen terug zouden komen om met elkaar naar de kerk te gaan. Toen terug naar Ormoc om Karen af te halen bij de boot. Gelukkig had ik vlug een busje want het schema van de boten was de laatste weken gewijzigd zodat Karen in Cebu een vroegere boot kon nemen. Dus was ik precies op tijd terug in Ormoc.

Zondag samen terug naar Sambulawan. Dat ging prima ook het laatste stuk op motorfietsen. Toen we bij Adeth en Bebot kwamen werden we opgewacht en moesten we de schoenen uit doen en sokken want het pad naar de kerk scheen nogal modderig.

Dus broek opstropen en met slippers van Bebot die Bas natuurlijk te klein waren en Karen met slippers van een van de dochters van Bebot gingen we met een aantal mensen om ons heen op pad. Nou dat werd al heel vlug een baggerpartij zoals we die de laatste jaren niet meer zo meegemaakt hebben, dus al vlug vlogen de slippers uit en dan maar op blote benen in de modder. Bij aankomst in de kerk werd hier het ritueel van de wonderbare voetwassing herhaald en werden onze voeten gewassen onder de pomp zodat we schoon naar binnen konden. Hier werden we aan alle kanten verwelkomd door een flink aantal oude bekenden. De Kerkdienst verliep verder vrij normaal maar hier werden nog een aantal banken van de school uit Maasbracht binnen gebracht voor de jeugd. Die nu niet meer op de grond of op schoot moesten zitten. Na de kerk weer door de modder en onder strenge begeleiding zodat we niet zouden uitglijden en of vallen terug naar het gebouw. We kwamen allemaal heelhuids terug en toen was er kokoswater en eten voor ons. Na de lunch met Deborah Adeth en Bebot gesproken en gekeken om een oplossing te zoeken voor het probleem met de heuvel. Na een discussie hierover werd besloten om te beginnen in gedeelten een trapsgewijze terrasvorming te creëren om zo ruimte te maken voor het planten van groenten en fruitbomen. Verder hebben we gevraagd of ze tevreden waren en of er nog wensen waren. Geweldig om te zien en te horen dat ze tevreden zijn. Maar toen viel ons oog op de keuken, de kastjes boven en onder het aanrecht hebben hun beste tijd gehad en besloten is om een prijsopgave te vragen, maar eigenlijk hebben we al overlegd met elkaar en gezegd dat er gewoon nieuwe kasten moeten komen. De timmerman zal de opdracht gaan uitvoeren; inmiddels waren de mensen die op de droogvloer bezig waren om de rijst te drogen aan het werk gegaan om de rijst af te dekken en kijkend naar de lucht was dat een goed idee, want je kon de regen plukken. Omdat wij nog in het gebouw waren en weten hoe glad de weg kan worden als het regent, werd meteen besloten om te vertrekken, achterop de motorfiets, 'habal-habal' Bas en Debby gingen vooruit en Karen mocht wachten op de derde motorfiets, maar voor de eerste brug hadden ze de anderen alweer ingehaald wat de motorrijder de bijnaam van 'Speedy Gonzales' opleverde. De regen was begonnen en de rest van de

middag en avond heeft het gestortregend. Maar dat was niet rampzalig omdat we het droog konden bekijken.....

Tot zover, met een hartelijke groet,

Bas & Karen

Deel 11 van het reisverslag Filippijnen 2016

Op 24 oktober zijn we eerst naar de PNB bank geweest om de upgrade van de rekening van Karen te regelen, ze willen elke paar jaar alle gegevens nalopen en aanpassen waar nodig, en ook het grote probleem op te lossen dat zijn nog steeds niet via internet geldzaken kon regelen. Dit was na drie jaar nog steeds niet mogelijk omdat er steeds een verkeerd telefoonnummer was op haar lijst. Volgens onze vriendelijke bankmanager zou het nu goed komen. Na het invullen van een fors aantal formulieren. Karens bankpas bleek gewoon geldig te blijven. Maar naar nu bleek dat het inslikken van de geldautomaat van de pas van Bas eerder deze week niets te maken had met het verwerken van de gegevens van zijn rekening. Dus moet er een nieuwe pas komen. Nou dat is toch zo gepiept volgens Bas maar hier dacht men er anders over. Hij moest naar het regionale tribunaal om een verklaring af te leggen. Een 'Affidavid of loss', maar omdat we deze dag ook andere plannen hadden is besloten om dit even uit te stellen.

Onderweg naar de Middelbare school in Tumamak waar we naar toe gingen zei Deborah dat zo'n aangifte van verlies (of diefstal) bij iedere advocaat kon en dus was bij ons het probleem gelijk over: dan gaan we even naar Ari (onze adviseur en advocaat die we hier hebben in Ormoc).

Bij aankomst in Tumamak stond het hoofd van de school de heer William Corpiz ons op te wachten en leidde ons rond . Voltrots liet hij zien wat hij met restanten van de computers nog bereikt had die tijdens Jolanda (de tyfoon van november 2013)en met aanvulling die wij hem daarna iedere keer gestuurd hebben, zijn nieuwe net geopende computerruimte liet zien en daar stonden toch weer ongeveer 30 computers opgesteld met beeldscherm.

Na dit bewonderd te hebben nam hij ons mee naar een drietal aaneengeschakelde loodsen. Ook gebouwd met een hoop restanten en bijeen gebedelde materialen om daar weer technisch onderwijs te gaan geven. En hij vertelde vol trots dat de overheid hem niet wou steunen en dat hij zelf de handen ineens geslagen heeft en dit zo opgebouwd heeft. Hij had een jonge techneut bereid gevonden om daar les te gaan geven. Daar hebben we tevens kennis meegemaakt. Maar bij alles wat hij al voor elkaar had zagen we ook duidelijk de tekortkomingen van het geheel.

Voor het dak dat uit restanten golfplaten was opgebouwd met de nodige en onnodige gaten er in was een doorn in ons oog want je kan geen goed materiaal in deze ruimte zetten . Dus werd er geteld wat nodig was om het dak dicht te krijgen en kwamen we op 30 platen waar ruw geschat 450 euro mee gemoeid zou zijn. Verder moesten er twee goede lasapparaten komen en de boormachine die onder het puin vandaan gekomen is maar niet meer werkte moet nagekeken worden. Toen we weer aankwamen in Ormoc gooide Karen nog even al haar charme in de strijd bij de advocaat om een verklaring van verlies te laten maken voor de verloren pas van Bas. En dan na het eten even het internet gebeuren bekijken betreffende de bankrekening van Karen. Dat werd weer een negatieve verrassing, het werkte weer niet en de email die Karen kreeg hierover liet weer veel te wensen over dus moeten we weer naar de overheidsbank om een en ander recht te zetten.

Dan was dinsdag een dag vol verrassingen. Maar we beginnen bij de bank. Daar zaten we weer keurig op tijd 2 minuten voor negen uur. Na het vertonen van de email die Karen had ontvangen werden de

wenkbrauwen even omhoog gehaald en begon de baas zelf actie te ondernemen om dit rechtgezet te krijgen. Maar na diverse vergeefse pogingen zei ze met schaamrood op haar kaken probeer het zelf eens via internet banking en ga naar 'amend your profile' oftewel pas je profiel aan.

Verder zouden we na de banken naar Palompon gaan maar eerst moest er nog naar de andere bank gegaan worden. Want ik daar moest de gegevens van Karen weer opnieuw gecontroleerd worden.

Dit had ook weer heel wat voeten in de aarde voordat we het geregeld hadden, maar daarna kon Karen even stoom afblazen in het hotel want daar bleek Carlito Paloma te zijn met een aantal familieleden. Dus nu werd het eerst hier lunchen en dan daarna naar Palompon. In Palompon werden we vriendelijk ontvangen door Dr Grace Fernandez en werden we bijgepraat over de bouw van het nieuwe ziekenhuis wat daar gerealiseerd gaat worden. Dit werd een aardig gesprek over het wel en wee van een ziekenhuis directeur met al haar problemen over de nieuwbouw en de verdere ontwikkelingen in de gezondheidszorg ieder geval moest er even aan de noodrem getrokken worden want om tien vóór vijf zaten we nog in gesprek en om vijf uur vertrok de laatste bus dus moest er even vlug gehandeld worden om de laatste bus te nemen naar Ormoc. Gelukkig een goede (gloednieuwe bus) met weinig mensen er in. Maar in het donker op pad is hier ook niet bepaald onbezorgde reis. Goed om 7 uur waren we weer in Ormoc. Natuurlijk weer met regenbuien.

Woensdag stond Palo op het programma. Dus we hadden hiervoor een auto gehuurd. Wij naar Palo en kwamen daar aan het eind van de morgen aan. Onderweg hebben we ook Deborah meegenomen.

In Palo werden we verwelkomd door Dr. Absin, het hoofd van het ziekenhuis in Palo en tevens hoofd van de provinciale departement te samen met dr. Astorga de arts die in actie komt als er in een ziekenhuisproblemen zijn.

Na de koffie is Bas gaan kijken bij de bedden want er is een bed dat niet naar behoren functioneert.

Hij kwam terug met de motor van een bed die niet werkte en die we gewoon mee terugnemen naar huis. Voor de lunch werden we uitgenodigd om deze te nuttigen met alle ziekenhuis directies van dit deel van het eiland. Hier hebben we ook de gouverneur weer ontmoet waar we aan handjeschudden en formaliteiten mee hebben gewisseld. Het afscheid in Palo/Tacloban was allerhartelijkst en we waren op een heel redelijke tijd, nog nét voor donker weer in Ormoc, maar we waren wel een partijtje gesloopt.

Vandaag donderdag begon redelijk op tijd. Sir William en de technische docent gingen met Bas op pad om de benodigde materialen aan te schaffen, Karen ging met Adeth naar Kings, een stoffen en furniturezaak, we kwamen om half negen aan maar helaas de winkel ging pas om negen uur open. Gelukkig was er een ruime keuze aan mooie stoffen en Adeth ging blij naar huis met een volle boodschappentas. Bas was inmiddels met het gezelschap ook geslaagd met de inkopen, we kwamen elkaar weer tegen in de lobby van het hotel. Na de lunch zijn Bas en Karen naar het ziekenhuis in Ormoc gegaan, dr. DeLara heeft ons het ziekenhuis laten zien, de bedden, tafels en meer gedoneerde goederen. Saillant detail, vandaag zijn er 43 baby's geboren, een redelijk normaal aantal. Onze monden vielen open. De jongste moeder was net 15. Het probleem van ongehuwde tienermoeders neemt ernstige vormen aan. Er wordt een speciaal voorlichtingsteam samengesteld. Dr. DeLara heeft ook de tijd genomen om ons bij te praten. Net als eerder al dr. Fernandez. Dat geeft een goed beeld van de noden die er zijn. Intussen had Karen met Chienie ge-sms't. Ze kwam terug van Cebu en zou nog even langskomen in het hotel. We zijn beretrots op haar want ze heeft haar mastertitel 'mechanical engineer' behaald aan de universiteit, ze was samen het haar vader en jongere broer en dat schopte onze tijdsindeling verder hopeloos in de war. Maar we hebben toch dit verslag tot zover ineen kunnen zetten.

Deel 12 van het reisverslag Filippijnen 2016

Vrijdag zijn we eerst naar de school in Tumamak geweest. We werden opgehaald door Sir William Corpiz die om 7 uur al in Ormoc moest zijn bij het regionale afdeling van departement van onderwijs. In de school die vanwege vakantie gesloten was werden we ontvangen door de echtgenote van Sir William en stond er een gedekte tafel voor ons klaar waar wij ons mochten neervlijen. De dames hadden hun uiterste best gedaan en de cake was overheerlijk. Na de cake moesten er natuurlijk foto's gemaakt worden en van ons en de apparatuur die ze gekregen hadden van ons. Wij kregen weer een bewijs van dankbaarheid overhandigd alsmede een verklaring van de donatie. Er moest ook nog even naar een of andere roestbult gekeken worden wat in het grijze verleden een boormachine geweest moest zijn of dat nog de moeite was om er iets aan te doen. Maar daar misten te veel onderdelen om die weer in orde te krijgen was, dus dat was ijdele hoop en die was rijp om retour te gaan naar de hoogovens. Na dit alles werd Karen in het ziekenhuis afgezet om een begroting te bekijken voor noodzakelijke reparaties en om een kastje waarvoor onderdelen ontbraken ineen te zetten en dus gingen Bas en Sir William op stap voor de dakplaten die nodig waren om het dak in orde te maken zodat het binnen droog blijft tijdens regenbuien. En toen terug naar het ziekenhuis waar Karen ook alles al geregeld had. Daar is onder meer geregeld dat de elektrische voedingskabel van het noodaggregaat, die gestolen was omdat die gemonteerd was aan de buitenkant van het gebouw, naar het hoofd schakelbord in het gebouw nu op een normale wijze gemonteerd kan worden. Ook is de opdracht uitgegeven om de ramen in de keuken van glas en een hor te voorzien zodat de vliegen en muggen niet naar binnen kunnen. Dengue heerst op het eiland en de eerste besmette patiënten zijn ook in Villaba aan deze 'knokkelkoorts' overleden. Verder is er een groot project opgezet om schistosomiasis (Bilharzia) te bestrijden, vooral in Casili-on, Sambulawan en het achterliggende Capignahan heerst deze ziekte nog. De overheid hoopt deze ziekte binnen vijf jaar beheersbaar te hebben. Na het bezoek aan de school, winkel en ziekenhuis zijn we richting Ormoc gegaan en hebben afscheid genomen van Atty Ari Larazzabal, waar we nog een MOA kregen van een van de College studentes. Daarna hebben tijdens de lunch nog even zitten brainstormen over de boormachine en we hebben besloten om er hier meteen maar eentje aan te schaffen, dan hebben ze hier de garantie. Gelukkig bleek Sir William nog in Ormoc te zijn, dus die heeft de boormachine in ontvangst kunnen nemen; vrijwel tegelijkertijd kwam Debby terug van een seminar in Tacloban en hebben we met haar de laatste zaken doorgesproken, samen gegeten en daarna is zij naar huis gegaan en zijn wij bezig geweest om bij Cathay Pacific in te loggen voor onze terugreis. Daar zij we een aantal uur mee zoet geweest. Uiteindelijk is het Karen gelukt, maar Bas nog niet.

Vandaag zaterdag staan een werkbezoek aan Sambulawan en Palompon op het menu, we vertrekken zo meteen naar Sambulawan voor het bijwonen van het voedselprogramma in het gebouw; daarna gaan we naar Palompon voor de PAKAIN vergadering. De reis naar Casili-on verliep volgens het boekje maar dan valt het reisschema meestal tegen. Zo ook vandaag. De motorrijders waren er wel maar bij de brug zijn we er maar afgestapt. Het is lopend de brug passeren en je aan de hoge kant die steeds hoger wordt vasthouden maar je voelt tijdens het lopen duidelijk dat alles beweegt. Dus dit duurt niet lang meer voor dat hij omkiept. Na de brug weer achterop een motor verder naar Sambulawan. De weg was nog niet helemaal droog dus moest er voorzichtig gereden worden om niet onderuit te gaan. Dat is allemaal gelukt. Daar aangekomen zagen we dat de voorbereiding voor het voedselprogramma al in volle gang was. Langzaam maar zeker kwamen er ook al kinderen en er waren een flink aantal van hen die op de kinderlijke manier hun dank betuigden door middel van een eigen geschreven briefje. Sommigen in het Engels maar de meeste in hun eigen taal.

Na de voorbereiding kwamen er een aantal ouders helpen met het opscheppen en bedienen. Ieder kind kreeg een of twee stukjes kip rijst en groenten. Na dat alle kinderen een vol bord voor hun hadden werd er gebeden en mocht begonnen worden met eten. Op dit punt zit de discipline er goed in want tot aan de kleinste werd keurig gewacht. Ondertussen barstte er een hevige regenbui los en daar waren wij niet blij mee want we moesten terug naar Casili-on en dat is geen lolletje op een natte gladde weg. Na de oogst werd er voor de eerste keer geploegd, dat is op zich al een nat klusje, maar voor deze bui werd zelfs dat werk stilgelegd, het gekletter van de regen op het golfplaten dak was oorverdovend. Na de bui is even met Bebot gesproken (van onze motorrijders) dat hij toch even voorzichtig zou rijden en wonderbaar zei het ook de andere twee motorrijders en dat heeft toch gewerkt want er werd voorzichtig gereden en wij kwamen alle drie, ook Deborah was bij ons, heelhuids weer terug op de weg in Cassili-on. Ook de brug zijn we weer goed overgekomen . Toen naar Palompon en daar zaten Carlito en Edmundo, de twee overige bestuursleden, al op ons te wachten.

Eerst een heerlijke lunch en toen maar eens met elkaar alle punten voor de vergadering afgewerkt. Ook de geschiedenis met de twee containers met elkaar doorgesproken en hoe het met de verdeling van alle materialen is gegaan. Na de vergadering die soms toch vrij pittig was hebben we afscheid genomen van elkaar en zijn wij met Deborah weer terug naar Casili-on gereden waar we Deborah afgezet hebben. En zijn wij doorgereden naar Ormoc.

Nu zitten we dit verslag af te maken en terug kijkend op deze reis kunnen we ondanks enkele vervelende zaken tevreden naar huis komen. Er is een paal weg, maar die kan niet weg zijn, dus daar wordt achteraan gegaan en één van de meest lastige dingen was dat de twee containers tegelijkertijd zijn aangekomen, waardoor lossen een tijdsprobleem gaf. Waardoor ook niet alles helemaal feilloos liep. We zitten ook in de natte moesson en dus krijgen we af en toe denderende regenbuien, maar dat vinden wij helemaal niet erg als we rustig droog binnen zitten....

Morgen gaan we weer op huis aan, we hopen uiteraard op een voorspoedige reis.

Bas en Karen